

פרוטוקול מס' 39
ישיבת ועדת הפנים
סיום ב', ס' בסיון תשי"ב - 2.6.52
בשעה 11.00

נוכחים:
היו"ר י. ספיר
ס. ארם
ט. בבה
י. בן-צבי
ד. הכהן
א. כהן
א. פרי
יוזסק

סוזמנים:
מר רוטנברג - משרד הפנים
מר זילביגר - משרד המשפטים

סדר-היום:
חוק לתיקון פקודת העיריות
(סס' 2) תשי"ב - 1952.

היו"ר י. ספיר: אני פותח את הישיבה.

אנו עומדים בסעיף 132(ב).
בענין זה ישנן כמה הערות מצד עורך
הדין ול עיריית תל-אביב, הוא כותב: "יש לדעתנו להוסיף הוראה כי
הודעה או ידיעה החשב נבחנה כחוק אם ניתן לה פרסום בכל עתון הנפוץ
באזור העירייה וכל אדם שאליו מתייחס אותה הודעה יחשב כאילו קבלה
בתאריך שבו פורסמה בעתון.

מר זילביגר: זה נוגע לסעיף 131(א) בדבר מסירה
אינדבידואלית של הודעות, הסעיף
ולפנינו נוגע לאופן פרסום הודעות כלליות, סלכד זאת, אין כל צורך
בכך, מפני שלפי סעיף-קטן (2), אפשר לכתוב הודעה בכלי לציין את
השם שאליו היא מופנית.

משרד המספטים מציע להוסיף את הטעיף
הכא: שר הפנים רואי להתקין תקנות

מר רוטנברג:

בכל הנוגע לביצוע פקודתו.

אני מציע לקבוע, כי הטועצה רשאית
להתקין תקנות באיסור שר הפנים.

היו"ר י. ספיר:

התקנות צריכות להיות בעלות היקף
ארצי שתחייבנה את כל העיריות.

מר זילביגר:

חוק עזר הוא חוק מקומי לפי טבעו. סמכות התקנת תקנות ע"י השר לא
תפגע בסמכות התקנת תקנות ע"י הטועצה עצמה.

בעצם, זהו ויכוח חוקתי יסודי על
הרשות להתקין תקנות, והמטלה מציע, כנראה, הוראה כוללת בענין זה.
אתם יודעים, בודאי, שכמעט בכל חוק ישראלי מקורי המזבא בפני הכנסת,
המטלה מציעה סעיף האומר, שהשר המוסמך רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע
לביצוע החוק, ועד כה איני זוכר אף מקרה אחד שהכנסת סרבה לאשר סעיף
כזה. מה שנוגע לפקודות החקופת הטנפט, היתה נתונה סמכות דומה לנציב
העליון, ואותה סמכות עברה לידי הורים הנוגעים בדבר, ועל כן, אף הם
אינם נתונים לאיסור הכנסת לשם התקנת תקנות בקור לפקודות הללו. משום
מה לא הוכנס סעיף בדבר התקנת תקנות בפקודת העיריות. כנראה שהסיבה
נעוצה בעובדה שדיני העיריות, כפי שנקבעו בפקודה, הם ספורטיים ביותר,
ועל כן חשבו שאין צורך לקבוע דינים נוספים, אולם כפי ששמעתם, נתעורר
כעת צורך כזה, ואני יכול להדגיש כי דוקא משום שדיני העיריות האלה
ספורטיים כל כך, אין כל חשש להעניק לשר הפנים סמכות התקנת תקנות,
משום שמשילא תקנות אלו לא תוכלנה לסתור את הדינים הספורטיים בפקודה,
ולא תוכלנה לחרוג ממסגרתם. על כן, דוקא לגבי פקודה ספורטית כל כך,
הסכנה הנשקפת מהתקנת תקנות, הסכנה הקונסטרוקטיבית פחותה בהרבה מאשר
לגבי חוק בעל אופי כולל, ועל כן, הייתי חושב שאין כל חשש לאשר סעיף
דוגמת הסעיף המוצע.

הקקטי הוא בזה, שכאן אנו עוסקים
בגופים שהם בעצמם בעלי סמכות שלטונית.

היו"ר י. ספיר:

האם ישנה אפשרות לקבוע, ששר הפנים
רשאי, בהתייעצות עם הרשויות המקומיות,

אירוב כהן:

להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע פקודה זו.

התייעצות זו יכולה להענות רק עם
ועדת הפנים של הכנסת.

היו"ר י. ספיר:

אני תמה על כך שהמטלה טלכתחילה שוכח
שכחה את הפרט הזה, אני רואה אותו

ע. אסף:

כהכרחי וחוטב שטבעי הדבר כי בחוק זה תינתן הסמכות להתקין תקנות
לשר המטונה על ביצועו.

מאשה אנצדדנים בחוק הקובע את עניני
משרדו של שר מסויים - זה דבר אחד,

דוד הכהן:

אולם כאן אנו דנים בחוק הקובע על לכו שיש לנו ערעורים רציניים לגביהן -
באיון מידה צריך השר להתערב בעניני הטועצות המקומיות. איני מקבל
את הדעה האומרת, שהשר צריך להתקין תקנות לביצוע החוק, ולא כל רשות
מקומית, שיש לה הבנה בענינים לא פחות מאשר למשרד הפנים. עלינו לזכור
שכל סמכותו של שר הפנים, במידה שהיא מופיעה כאן, היא עונתית בלבד.

י. בן-צבי:

הפדובר הוא לא בזכות אכטקלוסיבית,
אלא על תקנות נוספות, לצערי, ישנן
עיריות שלא הצדיקו את התקנות שחלו בהן והזניחו את תפקידן, אינני רואה
כל טענה בכך שניתן את הסמכות ליה הפנים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע
הפקודה.

היו"ר י. ספיר:

אלה המציעים את חוספת הסעיף יוצאים
מתוך הנחה שצריכה להיות אחידות
בהתקנת התקנות, לאור זה צריך הסקור של הסמכות להיות אחד, ויוצא
שצריך למסור את הסמכות הזאת לשר הפנים.

אלה המציעים למסור את סמכות התקנת
התקנות לעיריות, חוזבים שע"י הצורך באישור שר הפנים, תיטאר האחידות
בהתקנת התקנות.

ישנה הצעה נוספת, ששר הפנים רשאי
להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע הפקודה, אך בהתייעצות עם ועדת הפנים
של הכנסת, היות והעיריות והטוענות אינן מאוחדות בגוף אחד יש לו
מעמד חוקי, ועדת הפנים חוכל לשפט בתור נציג הציבור, עלינו להכריע
בין ההצעות השונות.

א. פרי:

אני מציע למסור את הסמכות הזאת
לרשויות המקומיות, כבלי הצורך
באישור שר הפנים.

טר זילביגר:

כחוק הקיים נתונה סמכות מספקת
בידי העיריות להתקין חוקי עזר,
ולכן אין זה יכול לשפט כעת נושא להצעה נגדית.

ע. אסף:

ברצוני להזכיר כי בישיבה הקודמת
סוכם שההצבעות הקשורות בחוק הנדון
תקיימה ביום רביעי.

היו"ר י. ספיר:

היתה אכנס הצעה כזאת, אך מכיון
ויינו רצון להביא את החוק לכנסת
כיום שני הבא, רצוני להשאיר זכן מספיק לניסוח החוק והמתייגויותיו.

הוחלט לדחות את ההצעות לקשורות
בחוק, ליום רביעי.

- ישנן 4 הצעות לניסוח הסעיף:
- 1) הצעת חבר הכנסת פרי האוטרט: הרשויות המקומיות רשאיות להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע פקודה זו;
 - 2) הרשויות המקומיות רשאיות, באישור שר הפנים, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע פקודה זו;
 - 3) הצעת משרד הפנים: שר הפנים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע פקודה זו;
 - 4) שר הפנים רשאי, בהתייעצות עם ועדת הפנים של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע פקודה זו.

טר רוטנברג:

אם הצעת משרד הפנים לא התקבל, הוא
סותר בכלל על החוספת הסעיף.

ע.ע.

היו"ר י. ספיר:

אנו עוברים להוראות מעבר - סעיף 2 (א).

סר זילביגר:

הוראות המעבר נובעת מן העובדה שהחוק הזה יתקבל באמצע שנת הכספים, ויש להקל על המעבר בתוך שנת הכספים הזאת מן השיטה הקודמת הקיימת אל השיטה החדשה הנוצעת בחוק, ועל כן, באות הוראות המעבר לקבוע בעצם שני דברים עקרוניים, עירייה מסויימת יכולה לנהוג באחת משתי האלטרנטיבות הללו: היא יכולה להתעלם מן החוק החדש בשנת הכספים הזאת, ולנהוג כאילו לא נכנס לתוקפו, פירוש הדבר, להמשיך בהטלת הכסים ונגבייתם לפי השיטה הקודמת. הדרך האלטרנטיבית השניה היא, שהעירייה תסגל לעצמה את השיטה החדשה בסילואה כבר בשנת הכספים הזאת, ואזי כל מה שעשתה מתחילת שנת הכספים עד כה ומה שתעשה גם להבא, יראה כאילו עשתה על חשבון, כביכול, היא גבתה מסים על חשבון עד שהסיעור הכרויך ייקבע בהתאם לחוק החדש.

החוק הזה הוצע, כידוע, בפברואר 1952.

הוכנסו בו הוראות מעבר כמתוך הנחה שהחוק יתקבל עוד לפני ה-1 באפריל, ועל כן, ישנה הוראה אחת או שתיים המיוותרות כיום. ההוראה הנופיעה בסעיף-קטן (א) זמנה עבר, אין בה כל צורך, ואנו מבקשים למחקה, סעיף-קטן (ב) - שיהפך לסעיף-קטן (א), נותן את האפשרות בידי העירייה, באיסור שר הפנים, לנהוג כאילו השיטה החדשה לא נכנסה לתקפה בשנת הכספים הזאת.

היו"ר י. ספיר:

סעיף-קטן (ג) - שיהפך לסעיף-קטן (ב) - ככוון לתאריך, או גם לתוכן ההודעה.

סר זילביגר:

הסעיף מכוון לתאריך בלבד.

סר רוטנברג:

בסעיף-קטן (ד) - שיהפך לסעיף-קטן (ג), אנו מבקשים להוסיף אחרי הסלים "ובאותם הנועדים" את הסלים: "שקבעה העירייה באיסור שר הפנים", ולמחוק את הסלים: "שהיו נוהגים בשנת הכספים 1951/52".

סר זילביגר:

פה יש צורך להוסיף את התוספת: "ולזקוף על חשבון אותן הארנונות השלוכים שסולקו לפני תחילת תקפו של חוק זה בעד שנת הכספים 1952/53".

בסעיף-קטן (ה) - שיהפך לסעיף-קטן (ד) - צריך להכניס את התיקון הבא: במקום הסלים: "ערב תחילת תקפו של חוק זה" לכתוב את הסלים: "ב-31.3.52", ובמקום הסלים: "יעמוד בתקפו של חוק זה" כל עוד לא קיבל תוקף לוח סומה אחר, לכתוב את הסלים: "יעמוד בתקפו עד שיקבל תוקף לוח סומה אחר".

סר זילביגר:

היו"ר י. ספיר:

כיום רביעי נקיים את ההצבעות בסעיפים שטרם הצבענו והם: 102 (א) (2) (1) ו- (1) (1).

ותוספת הסעיף בענין החקנת תקנות.

בסדר-היום שלנו שני סעיפים: 1) הצעת חבר הכנסת הררי בענין ביטול היתרי יציאה; 2) חוק ההגירה וחוק הדרבונים, אני מציע לדון בהצעת חבר הכנסת הררי ביום שני הבא, ואני מציע להזמין לישיבה את בעל ההצעה ואת שר הפנים.

א. ירדן:

הזכירו כאן את שני החוקים, חוק ההגירה
וחוק הדרכונים, ברצוני להזכיר לחברי

הועדה, כי חוק האזרחות - הקטור עם שני החוקים האלה - יכנס לתקפו
ב-14 ביולי ש.ז. היות וחוק האזרחות קטור כאד בחוק הדרכונים, הייתי
טציע שהועדה תקדים לדון בחוק הדרכונים, המכילה הגישה לכנסת השניה
אותו נוסח החוק שהגישה לכנסת הראשונה, בלי התקונים שהועדה הציעה,
אך היא מצידה מסכימה להם.

הוחלט שהיועץ המשפטי, פר ירדן,

ירכז את החומר של הדיונים בחוק הדרכונים
בוועדת הפנים של הכנסת הראשונה.

כמו כן, הוחלט לבחור בוועדת טינה לטיפול
בחוק הדרכונים, המורכבת מחברי הועדה:
י. טפיר, א. פרי, אירוב כהן, ט. חזני,
ע. אסף.

(הישיבה ננעלה בשעה 13.00)